

Tisdag 7 mars kl 12.00 - Restaurang Belmont Park

Välkommen till en spännande lunchträff på Täby Galopp med

MONTY ROBERTS

- världens ledande auktoritet på samarbete med hästar

Världens "hästviskare" nr 1, MONTY ROBERTS, som numera också lanserar sina "fyrbenta" teorier att även omfatta samröret "tvåbenta" emellan i syfte att förbättra världen, kommer på blixervisit till Täby Galopp tisdagen den 7 mars under en kort resa i Skandinavien för att "promota" sina framträdanden med "Horseclinics" i månadskiftet april-maj på Flyinge, Cloetta i Linköping, Göteborg samt i Norge och Danmark. Som resällskap har han sin svenska agent Ann Lindberg, Skurup.

Monty Roberts, som blev 71 år den 5 januari, ställer bl a upp på en intervju med BZ hos Tommy Gustafsson på Täby, som är avsedd för lunchsäsningen i Kanal 75 torsdagen den 9 mars.

Därefter kommer han alltså att möta "branschen", aktiva, hästägare, funktionärer och media på Tåbys Belmont Park, dit alla intresserade hälsas välkomna (kl 12-14). Lunch (frivilligt) till självkostnadspris.

Frågor är också välkomna - kan även mailas i förhand till srbz@home.se - och moderator är galoppens BZ.

Monty Roberts på omslaget till sin bestseller "Horse Sense for People", som kom 2001, tillsammans med en av sina framgångssagor, Lomitas.

Monty kommer även att signera sin nya bok "Hästarna i mitt liv" som utges av Forum om en dryg månad. Ett litet antal förhandsex har släppts.

Detta upprop har gjorts via tillgängliga epostadresser till "galoppare", framför allt i Stockholm - Uppland, Mälardalen och på flera av galoppens hemsidor.

På vidstående sida publiceras en intervju som gjordes med Monty Roberts 1992, alltså för 15 år sedan, av *Globeform*-grundaren och norrmannen Geir Stabell, tidigare medarbetare på såväl tidningen *Ridsports* dåvarande galoppsidor som i galoppens eget fackorgan *Skandinavisk Galopp*, och som tar fasta på det centrala i Monty Roberts' budskap:

Inget våld, bort med spöet och fram för respekt och frivilligt samarbete i all verksamhet med hästar.

Anmäl gärna om du kommer. Detta gäller de som önskar äta lunch till självkostnadspris på restaurang Belmont Park.

Maila eller anmäl till Täby Galopp på tel 08-506 366 00, fax 08-506 366 96, eller epost: info@tabygaloppsport.se

Ett arrangemang av TGAB och SRB AB

Mannen som "snackar häst"

–I "speak horse".

Monty Roberts, 58, den världsberömda hästpsykologen från Kalifornien, berättar medan han arbetar med en häst på Aston Park Stud i Oxfordshire, England.

–Folk frågar hur man kan "tala häst", men det är inte så lätt att förklara. Det enda sätt jag kan beskriva det på är att jag *kommunicerar*.

Ett liv med hästar

–Jag har levt ett liv med hästar och började arbeta professionellt med dem redan när jag var 14 år. Jag jobbade mest med hopphästar på den tiden och arbetade oftast från hästryggen.

–Men på 60-talet visste jag att jag hade ett stort problem – min rygg var mycket dålig. Om jag ville fortsätta med hästar måste jag hitta ett sätt att använda mitt kunnande på utan att knäcka ryggen, ett sätt att arbeta där jag använde huvudet mer än kroppen

–Samtidigt förstod jag naturligtvis att om jag skulle komma vidare måste jag arbeta med värdefulla hästar, så att det kunde betala sig. Jag vände mig då till galoppporten.

Kommer ofta till England

Monty Roberts kom till England den här gången särskilt för att jobba med en av Sheikh Mohammeds hästar, stoet Crique i Luca Cumanis stall, som har startboxvägrat två gånger. Gör hon det en tredje gång så får hon startförbud för alltid.

–Hon är en dotter till Derbyvinnaren Shirley Heights och tränar bra, säger Cumanis.

–Om Monty kan hjälpa henne skall hon starta i Yorkshire Oaks (Gr1) på vägen mot målet som är Prix de l'Arc de Triomphe i höst. (Så här efteråt vet vi att Crique bara gjorde två starter med en seger som slutvinjett).

I fjol (1991) hjälpte Monty bland annat Tysklands champion, Gestüt Fährhofs Lomitas hos Andreas Wöhler, som hade samma problem men sedan dess har tävlat vidare med framgång i USA.

–Jag kommer till England 5-6 gånger om året, berättar Monty, som har en stor gård i Solvang, Kalifornien – Flag Is Up Farm – med 200-300 hästar, varav ett 60-tal galoppörer i träning, quarter horses, arabgaloppörer men också många hopp- och dressyrhästar.

Hästens språk

Monty Roberts kommunicerar med hästar, men medger att han inte förstår allt som de fyrbenta "säger".

–Om jag skall gissa så förstår jag nu ungefär 20% av hästens språk. Jag antar att det finns 80% som jag ännu inte har upptäckt.

–Hästen kommunicerar i fraser och meningar, inte så mycket i enstaka ord. Han har ett ljudlöst språk som visas med kroppen. Språket är mycket specifikt och nyanserat och samma tecken kan betyda olika saker i kombination med t ex en viss huvudhållning.

–Om jag förstår 20% så förstår "vanliga" – förlåt den svepande generaliseringen – hästmänniskor kanske 3%. Jag hoppas att mitt arbete kan leda till att unga människor jobbar

Monty Roberts i sin karakteristiska keps vid framträdandet i Norge 2005. Foto Catchlight, Norge.

vidare så att man om någon generation kan tyda 30-40% av vad hästen säger.

–I vart fall tror jag att det kommer att ta 3-4 generationer att lista ut hela "ordboken". Hoppas att någon gör det!

–Hästens språk är universellt, samma i Australien som Europa, samma bland ponnyer som galopphästar, vilket kanske tyder på att människan haft föga inflytande på hästens språk. Ingen tycks dock ha kommunicerat med hästarna på det sätt som jag och mina assistenter och studenter gör nu. (Numera benämner Monty sitt hästspråk "Equus", beskrivet i flera av hans senaste böcker).

De tre vanligaste felen

Monty framhåller tre fel som människan vanligtvis gör mot hästen, men som man INTE skall hemfalla åt:

1. **Slå den inte.** Det är helt fel att tro att man kommer någon vart med en häst genom att slå den, t ex tillrättvisa med hjälp av spö.

Det var inte jag som skapade mina träningsmetoder. Jag bara upptäckte det som naturen redan skapat.
– Monty Roberts

2. **Tvinga den inte.** Fråga honom om han kan göra som du vill. När man slår eller drar i en häst mister den tilliten till en. Ta till exempel en häst som slänger sig runt åt vänster när han skall gå ut på banan. Ryttaren brukar få order om att klippa till med spöet på vänster sida för att hindra detta beteende. Hästen kommer då för det första att förknippa den redan stressande situationen med smärta, och försöker nu komma undan ännu tidigare. Om hästen sticker åt vänster, brukar jag låta honom cirkla åt vänster tills han tröttnar på det – plötsligt märker han att den vägen som jag ville att han skulle gå från början är en

befrielse. Vi är sams och kan jobba vidare tillsammans, med – inte mot – varandra.

3. **Underskatta den inte** utan ge den "credit" för dess kapacitet. Hästen är inte dum. Ofta hör jag människor säga att de måste göra si eller så för "det är bara en dum häst". Man jobbar alltså utifrån hur klok hästen inte är, i stället för att vända på det. Jag får in många hästar med psykiska problem och efter att ha arbetat med en sådan häst en dag kan jag nästan exakt säga vad de har gjort för fel där han kommer ifrån. Ofta skulle jag vilja säga "låt mig få träna er personal i stället för hästen, för den är det inget fel på". Inte från början i alla fall.

Galopperar långsammare med spö

Monty Roberts är stark motståndare till spöbruk i löpningar.

–Att driva en häst med spö för att vinna lopp strider mot mina principer. Och jag köper absolut inte argumentet att jockeys skall ha spö med sig för "säkerhetens" skull. Jag menar att spöet orsakar 10 olyckor för varje enstaka olycka det förhindrar.

–Du kan slå en häst till seger en eller två gånger, men i det långa loppet vinner du inte på detta. Jag tror att många hästar springer saktare med spö än utan. Och med tiden kanske de vägrar att anstränga sig över huvudetaget. Det finns många exempel på detta, särskilt bland äldre hingstar.

–En annan aspekt i diskussionen, som är väsentlig: Om vi har lopp utan spö får vi en bättre sport. Genetisk sundhet kommer att spela en allt större roll, och de friskaste, sundaste och ärligaste hästarna kommer att vinna oftare. Dessa är också de bästa individerna att avla på.

Cellskräck

Spö, startboxvägran och nervproblem hänger ofta ihop.

–Jag jobbar mest med hästar som har klaus-trofobi-problem. De tycker inte om att bli instängda i små boxar och är rädda för att gå in. Men kom ihåg att det är händelserna som hästen förknippar med t ex startboxarna som gör den osäker och rädd, inte boxarna i sig.

–Hästar har inte samma förmåga att resonera som människor och tar därför i med alla sina muskler för att komma loss.

Ibland ser man hästar svettas upp väldigt inför start och kanske sticka iväg en bit på väg till startplatsen, dit de anländer i ett bedrövligt skick. Borde sådana hästar strykas såsom ej tävlingsmässiga?

–Att starta dem i det läget är rena övergreppet! Kan du tänka dig vilken erfarenhet de tar med sig hem efter en sådan start?

–Vi är tillbaka till en av punkterna vi talade om tidigare: Tvinga inte hästen! Fråga din häst istället och om du visar respekt och frågar på rätt sätt så ger den dig allt, om och om igen.

Geir Stabell

(Intervjun gjord våren 1992, översättning och bearbetning SRB/Björn Zachrisson, 2006)